

Apple, iPhone ve DMCA

ÇETİN KAYA
KOÇ

iPhone
orijinal
olarak
AT&T
servisi ile
geliyor.

ABD Telif Hakkı Bürosu (US Copyright Office) geçen yıl yayınladığı bir istisna kuralı ile yazılım veya donanımın şahsi sahibinin isterse kendine ait cihazın üzerindeki kontrolleri kaldırma hakkına sahip olduğunu belirtti. İstisna kuralı, donanım, yazılım veya içerik üreticisinin haklarını koruyan kısaca DMCA olarak anılan (Digital Millennium Copyright Act) kanuna karşı verilmiş bir istisna. Bu istisna üç yıl için geçerli. Kuralın süresi sona erdiğinde neler olacağını hep birlikte göreceğiz ama şu anda neler olduğu çok daha önemli.

İstisna kuralının hukuki kalkanı içinde kendini güvende hisseden bazı hacker'lar, Apple şirketinin son harikası iPhone cihazının yazılımını inceleyip, reverse engineering metodlarıyla kontrolleri kaldırmayı başardılar. iPhone orijinal olarak AT&T servisi ile geliyor; kontrol kalkınca servis için istediğiniz hizmet sağlayıcısına bağlanabileceksiniz. İşte bahsettiği-

miz istisna kuralının kendi iPhone cihazını hack ederek değiştiren kullanıcıyı koruduğu yorumu var, ancak bu yorum henüz bir mahkemede bugüne kadar test edilmiş değil.

Şimdi bu kalkanı genişlettiğimizi düşünelim. Her kullanıcı hacker olmadığına göre, cihazın kontrolünü kaldırmayı bilen bir hacker, herhangi bir kullanıcıya bunu öğretse, suç işlemiş olacak mı? Daha da ileriye giderssek, bir hacker 'Yazıcıoğlu' işanında bir dükkan açıp, 'iPhone'larınız Unlock edilir' diye bir tabela koysa ve bu işi yaparsa, suç işlemiş olacak mı? Merak ettiğimiz şey, bu eylemlerin istisna kuralı içinde olup olmadığı. Cevabı herhalde ABD mahkemeleri verecek, biz de göreceğiz. Ancak iPhone'nın başına gelenler bize bir cihazın bazı özel yazılım veya donanım kontrol düzenekleri ile küresel markette pazarlanmasının öngörülemez tehlikelerinden bazıılarını öğretmiş oldu.

koc@krip.to